

plis. et similiter coram vitulo iudei. Et iste similiter inhibitus est christianis. de pe. di. v. §. j. in fine. et in multis locis. Alius est ludus deuotiois et gaudij spiritualis quale faciunt in die corporis christiani. et quale fecit David coram arca. ij. Regl. vj. Tertius est ludus humane consolationis. cuius medietas vocatur eutropia. i. virtuosa. Et illa virtus dicitur ab Aristotele. eutropia que est virtus ita necessaria humano conuictui quod sine eum proprium est eutropia esse epidixiotem. ab epi quod est supra. et dixios quod est aptum. quasi optime aptum conuictui humano. et de tali ludo potest exponi illud Zach. viij. Platee ciuitatis complebuntur in faucibus et puellis ludentibus. Et quod ludus est necessarius in vita humana ideo quidam dixerunt felicitatem humanam consistere in operationibus ludis. ut dicit de ipsis Aristoteles. x. eth. c. xx. et ponit opinionem ipsorum que est ista. Illud quod diuites et potentes maxime indigent in quo maxime delectantur et videntur potissime ad delectationem pertinere. sed diuites et potentes maxime querunt delectationes ludis. vnde plene conuenienter ludentes sunt eis chare et preciose. quod videtur quod in talibus felicitas consistat. Contra hanc opinionem inuehit Aristoteles. sic. Si ludus foret finis vite humane. sequeretur quod homo studeret negociare et laboraret et militaret propter ludum quod est puerile. Sed econuerso sine inuiaz anatharsis bene se habet dicere quod aliquis ludat ad horam ut postmodum studeat diligentius. quia requies est propter operationem. et non operatio propter requiem. Secundo cum felicitas sit summum bonum necessarium quod in optimis consistat. seria autem sunt ridiculosis meliora. igitur felicitas magis circa seria quam circa ridiculosa consistit. In Tullii libro. j. de officiis. Non enim ita generati sumus ut ad ludum et iocum nati esse videamur. sed ad seriositatem potius et ad quedam grauiora atque maiora Tertio quod melioris partis anime melior est compatio. et pro consequens in nobilissima parte poni debet felicitas. sed nihil prohibet hominem bestiale corporales delectationes maxime participare. igitur in delectationibus talibus non consistit felicitas Quamuis autem ludus non sit humane vite felicitas. est tamen conueniens ludus virtus quedam. Sicut enim homo indiget a vexationibus corporis que scire. ita indiget intentione animi a studiosis et seriosis relaxare. et a sollicitudinum anxietate pauare. hoc autem fit per ludum qui consistit in colloquijs et collationibus conuenientibus inter homines ordinatos et non ad taxillos.

De eadem diuina. Sermo secundus.

**H**omo quidam erat diues qui habebat villicum et hic diffamatus est apud illum etc. Lu. xvj. In terreni reges et principes qui non possunt omnia soli

in regimibus suis gubernare et expedire habent sub se suos procuratores. quorum aliqui presunt ciuitatibus et alijs villis. et ab eis exigunt rationem singulis annis. Hoc sit verum quod domini terreni habent suos procuratores qui etiam regunt subditos post dominos notum est. attamen probatur in natura et in figura. In natura legitur de sole quod secundum Ambrosium est dominus planetarum. decor et perfectio omnium stellarum. Et ut dicit Macrobius. sol tanquam dominus medius est inter planetas. effectus eorum concilians. et etiam contra elementa. quia habet spectat ad dominos terrenos ut concordet discordantes. et licet sit dominus omnium stellarum et regat omnia inferiora. tamen habet sub se stellas alias que etiam regunt inferiora. quia sunt temporum. annorum mensium dierumque distinctiue. Nam secundum Aristotelem permutatio temporis non est permutatio stellarum in signis diuersis super. vij. climata. aut ex permutati one lune singulis. xxvij. diebus. aut mercurij aut veneris in omnibus. x. mensibus. In figura probatur Gen. xij. de rege Pharaone qui habuit procuratorem Ioseph. Spiritualiter dominus noster iesus christus qui est rex regum et dominus dominantium Apocalip. xix. qui pro se potest omnia regere et regit. sicut declarat Boetius lib. iij. de consol. metro. x. cum dicit. Qui perpetua mundum ratione gubernas. Terrarum celisque sator qui tempus ab euo Ire iubes. stabilisque manens das cuncta moueri. Et licet pro se vniuersa immutabiliter regat et disponat. in mundo tamen isto habere voluit suos procuratores. summum pontificem. archiepiscopos. episcopos. platos. insuper omnes presbiteros que posuit super bona sua. scilicet nature. gratie et fortitudinis. quibus bonis interdum male vtuntur. et principaliter bonis fortune mediocribus quibus peccata sua augent seu augmentant sectando crapulam et auariciam vnde redimere debent culpam. iuxta illud dictum Iudith. d sum. bo. li. iij. c. lxxij. Grauius inquit delinquit qui diuitijs sibi a deo concessis non in rebus salutaribus sed in vitijs prauis vtuntur. et inde magis augent debita vnde ea redimere noluerunt. hec etc. Non omnes tales grauius christum offendunt. ita graue rationem coram deo reddet sicut factus est de illo villico cui dominus remisit bona sua sed male dissipauit ea. quare ad rationem graue compulsus est. ut dicit presens euangelium. Homo quidam. In quibus verbis facti euangelij tria tangunt. Primo villici diffamatio in factorum perfusio. Secundo eiusdem citatio ad reddendum rationem. Tertio cordis cogitatio ad futurorum perfusio. Quatuor ad primum tangit villici diffamatio in factorum perfusio. cum dicit. Homo quidam erat diues. Circa quod notandum iste homo est christus filius dei qui in tempore plenitudinis gratie factus est homo propter homines peccatores. ut dicit symbolum nicenum. Qui propter nos homines et propter nostram salutem descendit de celis. et incarnatus est de spiritu sancto natus ex

## Dñica nona post Trini.

**M**aria virgine et homo factus est. Idem testat sacra  
constitutio de sum. tri. et fi. ca. firmiter. Et tamen  
inquit dei filius unigenitus Iesus christus a tota  
trinitate cõter incarnatus. ex maria sp. virgi  
ne sancti spiritus cooperatione conceptus. verus homo  
factus. ex anima rationali et humana carne pro  
positus. Et dicit. b. Aug. in de fi. ad Petrum dia  
conum. et magister in. iij. libro di. j. Licet solus fili  
us dei sit incarnatus. huiusmodi tamen incarnatio  
tota trinitas est coopata benedicta. Et dicit no  
tante homo ad damnandum heresim eorum qui  
dixerunt dei filium non assumpsisse corpus verum  
sed fantasticum. Contra quos etiam dicit Ioh. j.  
Verbum. i. dei filius. factum est caro. i. homo. Sed  
Aug. querit primo. ex quo dicit euangelium  
homo quidam erat dives. et quod ille homo signi  
ficat christum. an christus semper fuit homo? Et videtur  
quod non. quia in illo triduo non fuit homo. quod pro  
bat sic. Quia homo mortuus non est homo. christus tunc  
erat mortuus. ut dicit symbolum nicenum. quod non  
fuit homo in mortis triduo. Ad hanc questionem re  
spondetur quod de ipsa est triplex modus loquendi docto  
rum. Primus tenet quod non solum de christo verum etiam in  
mortis triduo fuerit homo. sed etiam verum est de quolibet  
homo mortuo cuius anima est beata. et iste modus  
dicendi fuit Hugonis de. s. vic. quod pro sua intentione  
sic arguit. Quid stultius quam quod homo tunc esse  
desinat quam vere esse incipiat. Sed esse beatum est  
verissimum esse. quod qui hic moritur cuius anima est beata  
iste primo incipit esse veraciter. Igitur de quolibet  
tali concedendum est quod post mortem sit homo et a  
fortiori ibi concedendum est de christo. Secundus modus  
loquendi quod christus in triduo mortis fuit homo.  
sed hoc non est concedendum de quolibet homine.  
et iste modus dicendi est magistri in. iij. li. di. xxij.  
ubi magister fundat se in hoc quod christus in illo tri  
duo habuit corpus et animam. ergo fuit homo. licet  
anima non esset corpori unita. et sic concedit quod  
homo mortuus sit homo. Tertius modus di  
cendi est quod christus in triduo mortis non fuit homo  
sicut nec quilibet alius homo mortuus. et iste modus  
dicendi est cõter doctorum modernorum. ut dicit Bo  
naventura circa di. xxij. tertium libri. Quia si di  
ligenter consideret tunc quilibet istorum trium modorum  
habet aliquid veritatis. Quia primus modus loquitur de  
esse aptitudinali et parti actuali. et sic ad verum  
quod modum stat dictum ipsorum. quia in triduo mortis  
christus erat in persona in actu huiusmodi corpus et animam  
quod apta nata fuerunt sibi inuicem uniri. Sed tertius  
modus loquitur de esse simpliciter actuali. Et quod ad  
hunc modum dicitur et concluditur per christum in triduo mortis  
non fuit verus homo. pro quod homo mortuus non est homo ve  
rus. sed christus tunc erat homo mortuus. quod tunc. Et si fu  
isset homo sicut illi dicunt. oporteret concedi quod fuisset  
homo cecus. surdus. mutus et sic de alijs. Sed ad mor  
tuum hugonis dicendum. licet homo post mortem incipi  
at esse beatus secundum animam. nihilominus tamen desinit esse

homo secundum naturalem vitam. Sed ad magistram dicitur quod non  
sequitur quod christus habet corpus et animam. quod est homo. sed  
requiritur ultra hoc quod anima informata sit corpori con  
functa. quod non fuit in triduo mortis. et anima fuit a  
corpore separata post mortem et erat in limbo. corpus vero  
sine anima iacuit in sepulchro. Secundo queritur. ex quo  
christus ab eterno erat dives in tribus. Primo in  
bonis temporalibus. iuxta illud psalmi. Domini est ter  
ra et plenitudo eius. Secundo in bonis spiritualibus.  
ut sapientia. misericordia et gratia. et sic de alijs. Ter  
tio in bonis celestibus. secundum illud psalmi. Gloria et di  
uitie in domo eius. Quare tunc elegit paup  
tatem in hoc seculo? Ad hanc questionem respon  
det. s. Tho. contra gentiles. quod hoc fecit dupliciter  
de causa. Quia dominus voluit facere divisionem inter  
homines mundanos et abundantes huius seculi  
ut relinquerent mundanas divitias quas sunt impe  
dimenta supernorum et celestium bonorum. et hoc face  
re non potuit nisi mediante paupertate. Quia si dives  
fuisset in huiusmodi divitijs nihil vel parum fuisset  
sua predicatio contra divitias. et ut magister retraheret a  
divitijs. id est vitam pauperem elegit. Secundo ut sic con  
sideret quod non divitijs siue potentia attraxisset  
homines ad se. sed sola divinitatis potentia. sapientia et  
clementia. propterea elegit illos et rudes apostolos  
ut etiam per illos confunderet mundi potentiores et sa  
pientiores. Iohannes dicit apostolus. j. ad Cor. j. Infirma  
mundi elegit ut fortia queque confunderet. Et. ij. ad  
Cor. viij. Factus est egenus cum esset dives ut  
ipsius inopia divites essemus. Tertio queritur quod  
per villicum significet? Respondetur secundum glo. inter. vil  
licus ille significat quemlibet hominem cui do  
minus credidit triplex bonum. Primum est bonum  
nature. et hoc est duplex. Quedam. n. sunt bona  
corporis. ut sanitas. fortitudo. agilitas. pulchritudo.  
nobilitas siue libertas. Quedam autem sunt  
anime. ut rectitudo ingenij. velocitasque. memorie  
bonitas. patiens tolerandi. exercitium spiritualium. na  
turalis dispositio ad virtutes siue virtus naturalis  
Secundum bonum est fortune. et sunt bona exteriora que  
sunt in potestate hominum que potest auferre ut sunt divitie.  
Tertium bonum est gratie ut sunt virtutes. Et dicit Am  
bro. i. omel. Cum non exercemur in dispensatione il  
lorum ad libitum domini. sed ad proprias illecebras com  
missis abutimur. criminosis villici sumus. et sic  
apud christum diffamamur. Sed dicitur. quod sunt illi dif  
famatores qui nos accusant apud dominum. Ad hunc  
respondetur quod triplex est diffamator. Primo quod est dif  
famat propriorum vitiorum conscientia. Quia dicit Rob.  
hol. super lib. Sap. lec. cix. quod conscientia hominis  
est accusatrix sue proprie prave transgressionis  
Et declarat hoc in simili. Sicut. n. puero datur di  
ca in qua defectus sui signantur ut postea ver  
beretur et nullo modo licet sibi abjicere dicatur  
suam. sed pro eam accusabitur. ita cuilibet homini  
alligatur conscientia in qua omnia peccata sua  
narrantur. ut secundum ea in iudicio accusetur. nu

ita illud ad **Roma. ij.** Testimoniū reddere il-  
lis conscia eoz i die cum iudicauerit de occultis  
ta hoim. **Secdo** accusat aut diffamat maloz  
factorz euidencia. de hoc accusatore loquitur  
b. **Brego. x. moral.** dicens. **Dis** inquit iniqui-  
tas apud secreta dei iudicia habet voces su-  
as. q̄libet q̄ eam comisit pctōz accusat̄ et diffama-  
t̄. **Et** illoz factorū q̄ sic accusant vnū ē clā-  
destinū homicidiū. **Nam** **Gen. iij.** cū **Chayn**  
occidisset fratrem suum abel dixit ad eum dñs.  
**Quid** fecisti. ecce vox sanguis fratris tui cla-  
mat ad me d̄ terra. **Ad** hoc etiā pbādūz refert  
apiari⁹. c. lvi. q̄ anno dñi. **Mcclj.** i villa theu-  
tonie phortzen ptigit q̄ quedā vetula iudeis  
familiaris puellaz eis annoz septē orbata pa-  
rentibus vendiderat occidendā. hanc igitur i  
omnibus mēbroz iuncturis incisionibus vul-  
nerauerunt. sanguinē exprimētes et in linthe-  
amibus recipiētes. et eaz defunctā i aquā flui-  
dā iuxta opidū piecerūt. **Tertia** die aut quar-  
ta p̄ manū erectā in celū a piscatorib⁹ ē inuēta  
et in opidū deportata. clamātibus popul⁹ a iu-  
deis tantū scelus p̄petratū. **Erat** aut i vicino  
marchio d̄ **Baden.** q̄ mox audito tāto placu-  
lo puenit ad corp⁹. **Statimq̄** erectū residens  
extēdit man⁹ ad p̄ncipē quasi vindictā sāguis  
iplozaret. **Post** horā x̄o dimidiā itez se depo-  
suit defuncti more supinū. **Adducti** ad h̄ spe-  
ctaculū impijs iudeis statim eruperūt oia vi-  
scera corpis in testimoniū nephāde necis san-  
guinē copiosū effuderūt. et quasi vindictā cla-  
mauerunt. sicq̄ iudei cū vetula rotati sūt. **Ali-**  
**ud** ē flagitiū sodomiticū **Gen. xix.** **Clamor** 30  
domoz et gomozreoz multiplicatus ē. et pec-  
catū eoz agguatū ē nimis. **Tertū** ē fraudatō  
mercēnarioz aut oparioz quod multi iniusti  
dñi faciūt qui mercedē debitā certo tpe nō p̄-  
soluūt. q̄ famulos suos furari compellunt. qz  
nunq̄ fidelis erit dño famulus que infidelem  
expit in retribuēdo. **De isto** clamore **Jac.**  
**v.** **Ecce** inquit merces oparioz vfoz q̄ messu-  
erunt regiones vestras q̄ fraudata ē a vobis.  
et clamor eoz in aures dñi sabaoth introiuit.  
**Quarto** accusat opp̄sioz egenozū angustia q̄  
clamant ad deum p̄ vltione. **Et** hoc figuratū  
est **Ezo. iij.** vbi **Pharao** filios isrl̄ oppressit. et  
clamorē ipsoz audiuit dñs. **Quia** d̄r ibidē. q̄  
clamor filioz isrl̄ ascendit ab opibus ad domi-  
num. **Sed** inter omnes opp̄siones clamātes  
ad deum maxime vident clamare opp̄siones et  
extorte exactōnes facte p̄tra viduas et pupil-  
los que sūt p̄sone indigētes auxilio. **Id** figu-  
raliter d̄r **Ezo. xxiij.** **Vidue** et pupillo nō no-  
cebit. si leserit eos clamabunt ad me et ego ex-  
audit clamorē ipoz. et indignabit̄ furor me⁹.  
p̄cutiāq̄ vos gladio. et erūt vxores v̄re vidue  
et pueri v̄ri pupilli. **Ecce** ista sūt q̄ pctōres dif-

famant apud deū. **Sz** tñ est notandū qdā dif-  
famanē eo q̄ dissipāt bona sup̄ enumerata. **U**  
**Et** p̄mo bona nature. vt sanitatē. fortitudinē  
agilitatē q̄ ea p̄sumūt in torneamentis. hastilu-  
dijs. luctatōib⁹ et h̄mōi. q̄ sūt martyres diabo-  
li. et pl⁹ se fatigāt i his q̄ pmouēt eos ad infer-  
nū q̄ ad dei fuitiū. q̄re tales i inferno eterna-  
lit̄ cruciant̄. sicut p̄bat venerabilis **Tho. bra-**  
**bātinus** i apiario. c. lxxvj. q̄ anno dñi. **Mc-**  
**clij.** iuxta nulliā sup̄ renū nobile opidū multi  
nobiles et duces. comites et barones. milites  
p̄gregati sūt. **Quidā** aut̄ frat̄ noie **Eberhar-**  
**dus** d̄ ordine p̄dicatoz rogauit eos ut desiste-  
rēt et p̄paterēt xp̄ianitati q̄ tūc t̄pis i vngaria  
a tartar̄ infestabat̄. **Quidā** aut̄ comes de ca-  
stro dicto **Isfānauit** fr̄em et p̄gregatis turmis  
militū ferale illud torneamētū inchoauit. ma-  
ne aut̄ vt pl̄imī referebāt q̄ videēt q̄si gleba in-  
gēs et lata sup̄ acra videbat̄. et circa glebaz ac  
sup̄ra coruini gener̄ volucres crocitate diuti-  
us volitare. et dic̄ doctor ille. nec credo aliud  
q̄ demōes hos fuisse. nec mora cū torneamē-  
tū fieret milites ac satellites i tāta strage pl̄imī  
i mortē. nōnulli i vesantiā. pleriq̄ etiā i lāguo-  
res p̄petuos ceciderūt vt null⁹ ambigeret ludū  
būc nō tñ hoim. **Sz** verissime vltōe diuina de-  
monū extitisse. om̄s fere ad tricentos et xlviij.  
cōputati sunt. inter q̄s etiā prim⁹ mortu⁹ ē co-  
mes d̄ castro illo. **Sz** eadē nocte quo die hec  
facta sunt i spēbus militū armatoz iuxta vil-  
lā **brabātie** q̄ **ysckamaioz** d̄r. p̄gregatōes a de-  
monib⁹ p̄sbro ville teste fuisse. et hoc credo i si-  
gnū leticie tanti mali. hec **Apiarius.** **Et** notā-  
dū q̄ nō solū illi qui consumūt sanitates suas  
et fortitudines i hastiludijs et torneamēt̄ diffi-  
manē. sed etiā illi q̄ sanitatē et fortitudinē con-  
sumūt i potatōibus. comestatiōib⁹ et ebrietati-  
bus. **Quib⁹** maledictōz imp̄caf̄ p̄pha **Esa. v.**  
**Ne** q̄ mane p̄surgit ad sectandaz ebrietatē. et  
potandū vsq̄ ad vespaz vt vino estuctis. **Et**  
loquit̄ p̄ncipalit̄ de illis q̄ cū dñicis et festiuis  
diebus debēt querere salutē aiāz et recōcilia-  
ri deo dimissis ecclesijs. neglecti sermonib⁹ et  
diuis officijs. studēt se i tabernis vsq̄ ad ple-  
nū ingurgitare et quasi tota die p̄tinuare. **De**  
q̄bus etiā dicit dñs **Esa. v.** **Ne** q̄ potētes esti-  
ad potandū vinū. et fortes ad miscēdū ebrieta-  
tē. **Et** vbi scriptura ponit ve. semp̄ eternū ve ve  
notare videt̄. **His** etiā annectunt om̄s luxu-  
riosi qui mediante luxuria p̄sumūt vtutes cor-  
poris sui. **Quia** s̄m **Bern.** luxuria corp⁹ ener-  
uat et aiāz p̄maculat. iō apud deū diffamanē  
et nisi peniteāt eternalit̄ cū gulosis et ebrijs dā-  
nant̄. iuxta illud ad **heb. xiiij.** **Fornicatores** et  
adulteros iudicabit dñs. i. condēnabit. **Pa-**  
**z** refert **hclimādus** et **Vincētius** i specu. histi-  
li. xxx. c. vj. q̄ anno demini. **Mcclij.** tempore

## Dñica nona post Trini.

Frederici pmi sauctus **B**ndictus duxit quēdam nouitium ad regiōnē vmbre mortis et terrā tenebrōsā. et vidit ille quasi turres horribiles. cui dictū ē ab angelo **R**aphaelē q̄ ille turres sunt camini infernales p̄ quos sumus et flamma ignis eterni exeūt. post hoc vidit hoīem in ardētī cathedra sedentē. et añ se stabāt pulcherime femie q̄ tenebāt cereos ardētes q̄s impigebāt in faciē eius et in os. et siliā retrahēbāt ardētes. et sp̄ hoc patiebāt. et angelus. **H**ic inquit amicus fuit carni sue. et inimic⁹ aīe sue. q̄ gulosus et luxuriosus. cathedra significat q̄ potens fuit in malicia amādo mulieres. et iō maligni sp̄s in tali specie torquent eū. **H**is ḡ gulosus et luxuriosus adiūgendi sunt chorizantes et chorizatrices q̄ fortitudinē suāz infatigabiliter chorizādo p̄sumunt et plus diebus festiuis q̄ ferialibus h̄ faciūt. **I**ō a sc̄tis quoz festiuitates frāgūt chorizādo corā deo diffamāt. et p̄ modicū t̄ps ad inferna descēdūt et damnant. iuxta illud **J**ob. xxj. Tenēt tympanū et cytharā. et gaudent ad sonū organi. et in p̄cto ad inferna descēdūt. **S**c̄do diffamant q̄dā q̄ dissipant bona fortune. s̄ diuitias male eas cōsumendo p̄ supbiā. inanē gloriā et mūdi iactantiaz. **Q**uia dicit **S**en. Plus fastus p̄sumit q̄ necitas. **A**liq̄ p̄sumunt eas in ludo. alij in conuiujs supfluis. **C**otra q̄s **L**atho. **R**aro quīna. **A**lij hūstrionibus et mimis sed nō egenis. **C**otra quos dicit sapiens. **Q**uite panē tuū sup transeuntes aq̄s. et post multa t̄pa inuenies illū **E**c̄s. xj. dicit glo. **A**quā trāseuntes sūt populi mortales vicz paupes q̄bus dandus est panis diuitū. iuxta illud **T**ob. iij. **P**anē tuū cū esuriēte comede. **T**ertio diffamant q̄dāz q̄ dissipant bona t̄pis q̄ dies et annos in vanitate p̄sumūt mundi et nō in seruitio dei. **S**ic ille q̄ conquerit in horal. sap. li. ij. c. iij. **N**ō inq̄t curabaz p̄ciositatē t̄pis in mensa. dies in vanitate reducebam. p̄ciositatē vocis non attendebam. sed me quasi onagz libez natū putabā. tunc aut̄ sicut piscis capif hamo et aues cōprehendunt laqueo. sic captus sum in t̄pe malo q̄d mihi exemplo supueniet. **E**t **R**ich. i lib. soli. **D**eus vite mee q̄ varia t̄pa cōsūpta sūt q̄ fructuosa elapsa sūt a me. **T**̄pa mea q̄ dedi sti mihi vt facerē voluntatē tuā in eis non feci. quāti anni. q̄t dies. quot hore p̄terūt ap̄d me in q̄bus sine fructu vixi corā te. et quō subsistā. et quomodo leuare potero oculos meos in faciē tuā et in illo magno examine tuo. **S**i mēo/rari iusseris et fructū red̄sieris singuloz patē tissime p̄r non fiat hoc. **H**abe ḡ in obliuioz coram te q̄ pdidi vane t̄pa mea. heu multa nimis. **E**t si que te iuuante vtiliter seruauī quorū adesse breuis est numer⁹. et in mēoria eterna fac p̄manere. **F**iat amāde p̄r h̄ saltē desiderū

t̄pis mei fructuosum et fructificatū in grā tua vt in die eternitatis inueniat locū et p̄putabile p̄henniter corā te. **H**ic poteris sermonē terminare. **Q**uantū ad sc̄dm ponif̄ villici citatō aut vocatō ad rōem reddendā cuz addit. **E**t vocauit illū. et ait. **Q**uid hoc audio d̄ te? **A**bi nota dñs vocat peccatores multipl̄. **P**rimo bñficijs euidentib⁹. q̄ facit solem suū oriri super bonos et malos. et pluit sup iustos et iniustos **M**at. v. **B**eniq̄ extendit man⁹ largiflūas tā malos q̄ bonos pascendo. et iniustos iustos faciedo. **I**ō dicit **E**sa. lxxv. **E**xp̄adi man⁹ meas tota die ad pplm non credentē s̄ p̄tradit centē mihi. **S**c̄cūdo vocat flagellis multipl̄. iuxta illud **S**ap. xij. **C**ū das nob̄ disciplinā inimicos n̄ros multipl̄ flagellas. **T**ertio vocat interiorib⁹ monitiōib⁹. **J**ob. xxxij. **C**ū irruit sopor sup hoīes et dormiunt in lectulo. tūc apit aures viroz. et erudiēs eos instruit disciplinā. **Q**uarto vocat exteriorib⁹ vocatōib⁹. **L**uc. x. **Q**ui vos audit me audit. et q̄ vos sp̄nit me sp̄nit. **T**e ḡ illis q̄ deū in p̄dicatōne vocatē negligūt seu audire p̄tēnūt. q̄a tales excoicadi sūt. vt d̄r d̄ p̄se. di. j. c. sacerdoti. vbi d̄r. **S**acerdote in eccl̄ia dei x̄bū faciēte q̄ egressus fuerit d̄ auditorib⁹. glo. quasi minus l̄ratū p̄tēnens excoicet. **E**n **B**ern. **Q**uanta et hec iniuria et q̄ grauiē vindicanda cū vilissimus verm̄ clamantē audire dedignat̄ creatorē vniuersitatis. **H**is ḡ vocibus vocat dñs quēlibet pctōrem. et si h̄ noluerit acq̄scere d̄ mal̄ suis penitere. dicz vnicuiq̄ singularit̄ et in extremo iudicio vniūsalit̄. **Q**uid h̄ audio de te. in hoc q̄ nō statim punit. s̄ prius inq̄rit. et lo cū defensionē sibi tribuit. ondit q̄ nemo punitus ē nisi p̄us p̄uictus vel p̄fessus. et q̄ non d̄z faciliē credi cū aliq̄s diffamat vel accusat. et p̄sertim sacerdos. **Q**uia dicit. **b**. **P**terony. i epla ad **R**usticū. **A**duersus p̄sbyterz accusatōnē non accipias cito. nihil. n. statim vel facile de p̄ueta etate credendū ē. **E**t. **b**. **G**rego. scribit cuidam ep̄o. lxxxiij. dis. si q̄s. vbi vult q̄ mala d̄ alijs non facile neq̄ cito credere debem⁹. et **E**uarist⁹ papa. ij. q. j. c. **D**e dicit. **D**eus ospotens vt nos a p̄cip̄: adē snia platione p̄pesceret mala zodome noluit audita iudicare. vt nobis exemplū in hoc daret ne in discutiēdis p̄cipites negocijs essemus ad iudicandū. et ne mala pximoz p̄us q̄s q̄ p̄sumat añ credere q̄ probare. id ē examinare. hec ille. **I**ō et dixit dñs ad villicū. **Q**uid hoc audio d̄ te. redde rōem villteatōis tue. **E**t p̄mo oportz vniū quēq̄ n̄m reddere rōem de cordis cogitatōibus. iuxta illud **S**ap. vj. **C**ogitatōes nostras dñs scrutabit. **S**ūt. n. cogitatōes maliciose ambitiose. voluptuose. fructuose. **M**aliciose sūt q̄ a malicia p̄uersa p̄cedūt cū intēdēt anti-

ma nocēdi. d. quo ps. l. **Q**uid gl'aris i milicia  
qui potēs es i iniquitate. Tota die cogitat in iu-  
sticias lingua tua. Ambitiose q: i iplis homo  
ambit vt sup alios extollat. de qbus Luc. ix.  
Intrauit cogitatio in eos quis eoz eēt maior  
Voluptuose sūt. qz voluptati deuierūt. d. q-  
bus Gen. viij. **S**ēsus 7 cogitatio humani cor-  
dis pna sunt ad malū ab adolescētia sua. In-  
fructuose q sine vtilitate 7 fructu sunt. de qui-  
bus ps. **D**ñs scit cogitatioēs hoim qm vane  
sunt. De istis cogitatioibus oibus optet nos  
si eas habuerimus i cordib' nris reddē rōem.  
7 si pctm mortale incluserunt a deo sepabunt  
**Sap. j.** Perise cogitatioēs sepant a deo. **I**ō  
ad cauēdū cogitatioēs noxias 7 pueras sunt  
aliq' cautele. **P**rima est timor dñi vt hō imagi-  
net deum vbiq' esse pntē 7 videre secreta cor-  
dis. **Q**uia. j. **R**egū. xvj. dñ. **H**ō videt ea q pa-  
tēt. deus aut intuet cor. **G**lo. qz ipsius ppauz  
ē scire secreta cordiū. **E**t cū hō hoc ppēdit co-  
gitatioēs pueras nō admittit. **I**ō dñ. **P**rou.  
xvj. **I**n timore dñi declinet a malo. s. cogitati-  
onū. **S**cōda cautela ē custodia sensuū 7 p'apue  
oculorū. qz dñ. **Chren. iij.** **O**culus meus dep-  
datus ē animā meam. **E**t **Hiere. ix.** **I**ntrauit  
mois p fenestras nras. **I**ō. b. **G**rego. sup illud  
Gen. iij. **A**udit mulier lignū q eēt pulcrū ad  
vidēdū 7 suauē ad vescēdū. dicit. **N**on. n. eua  
lignū contigissz nisi prius incaute respexisset.  
**T**ertia cautela ē fuga ocioz. **Q**uia dicit bñs  
**Hieronymus.** **N**ō facile capit a diabolo qui  
bono vacat ex continuo. **I**deo idē dicit d con-  
se. dist. v. c. **N**unq'. **S**emp aliquid opis faci-  
to vt cū venerit diabol' inueniat te occupatū  
**S**cōdo oportet nos rōem reddere d ociois lo-  
cutionibus. iuxta illud **Matth. xij.** **B**ico inqt  
vobis d omi xbo ocioso qd locuti fuerint ho-  
mines reddēt rationē d eo i die iudicij. vbi dī-  
cit glo. **O**ciosus pmo est ille q neq' ad illius q  
dicit neq' ad illius qui audit ptinet pfectum.  
**E**t. b. **G**rego. vij. moral. ca. xxiiij. **O**ciosū in-  
quit xbu ē quod aut rōne iuste necessitat' aut  
intēione pie vtilitatis caret. **E**t similiter bea-  
tus **Hieronymus.** **Q**uicquid nō edificat au-  
diētēs in piculū xtitur loquētis. **I**dcirco. b.  
**Bern.** in p'mone de gratia. **S**i d omni verbo  
ociofo quodcūq' locuti fuerint homines deo  
sunt rationē reddituri in die iudicij. quāto dī-  
strictius de xbo mēdacij 7 criminoso. delato-  
7 lasciuo. d adulterino aut detractorio iudica-  
bunt. **N**oli inqt xbu qd risum aut cachinnuz  
moueat loqui. vt dicit **Aug.** ad matrē spūales  
c. vj. **S**z quid magis ad compunctiones 7 la-  
chrymas animarūq' pfectum ptineat tu' ser-  
mo sit sale conditus. **E**t infra. **A**mmodo itez  
ammoneo vt linguā tuam custodias. nulli de-  
trabas. nemī maledicas. nulli risū mouētia 7

ba pferas. cogita qz breuis sit h' vita. 7 qz mi-  
sera in compatione etne vite hec cogitatio. in  
linguā tuā refrenando sine dubio ad sanctorū  
gloriā venies. **T**ertio oportz nos reddere ra-  
tionē d nostris opibus. iuxta illud **Eccl. xij.**  
**L**ūcta q sūt adducz de iudiciū p omni orna-  
tu siue bonū siue malū. **E**t fm athanasij i sim-  
bolo. **Q**ui bona ege. ibūt i vi. eter. q xō mala  
in ignē eternū. **C**irca qd nota d opibus nostrū  
rationē corā deo reddem'. **P**rimo qm ea cum  
tedio facim'. **Q**uia dicit sapiēs **Prou. xvij.**  
**Q**ui mollis est 7 dissolutus in ope suo supest  
vt opa sua dissipētur. **D**e tali dñ. **A**pocal. iij.  
**Q**uia tepid' es nec calid' nec frigidus incipi-  
am te euomere d ore meo. **G**lo. dicit. **C**alid' ē  
q feruēs est i opibus. **F**rigidus q simplr desi-  
stit a bonis opibus. **T**epidus xō medio mō  
bz se. iō euomif qm in deteriora p'cipitat. im-  
penitēs morif. 7 a consortio sanctorū bonoz  
sepaf. **C**irca hec orif dubitatio vtz tediū bo-  
ni sit pctm mortale? **A**d hoc rñdet **Hermān'**  
soldis. **T**ediū boni potest considerari triplr.  
**U**no mō put ē motus naturalis qdaz ex lassit-  
tudine corpis p exercitiū spūale proueniens.  
7 sic nō ē peccatū. **S**ecundo mō fm q ē mo-  
tus appetitus sensitiui contristati d ope spū/  
ali laborioso. 7 sic pōt esse pctm veniale. qm  
etiam ille appetitus sit deliberatiuus 7 cōsen-  
sus in veniale nō ē nisi veniale. verbi gratia  
sicut cū canto vel oro cū tedio tamē dimittere  
pp'terea nolo. 7 sic ē soluz veniale. **T**ertio mō  
cū hoc tediū redundat in omissoēz eozundē q  
sunt necia salutis ad que necessario homo tene-  
tur. 7 sic est mortale. verbi grā. **S**i nō audire  
missam die dñico vel nō implere pnam inū-  
ctā. de illo dñ. **Hiere. xlvij.** **M**aledict' q facit  
opus dñi fraudulēter aut negligēf. **E**t qui li-  
bet talis grauē reddet deo rōnem. **Q**uare qd  
bet opa sua ad q pncipalit' tenef facere d3 cuz  
diligētia. hilaritate 7 bona volūtate. iuxta il-  
lud. ij. **Paral. xix.** **C**ū diligētia omnia facire.  
quia diligētia in oculis dei plus valet q op'.  
**E**t hec diligētia nihil aliud ē q intentio deuo-  
tio. **S**z tūc intentio ē deuotio qm mentē nram  
infigimus i id qd tunc agimus omnē euagati-  
onē mentis fm possibile restringēdo. **E**t h' dī-  
ligentia multū placet deo. sicut eius oppositū  
displicz. vñ qd anima ē i co:pe. hoc ē deuotio  
in bono ope. s corpus sine anima nihil est. qd  
egrediēte aia de corpe corpe marcescit 7 perit  
sicut dicit **Aristo. j.** d aia. ita nihil ē coraz deo  
sine diligentia opus bonū. **I**deo dicit factus  
**Hieronymus.** **M**allē psalmū cuz deuotione  
7 hilaritate mētis decātare q totū psalteriū  
cū fastidio 7 accidia. **S**cōdo rationē de operi-  
bus nostris districtaz reddemus quādo ea p  
uero tēporali vel honore foris homibus ex-

## Dñica nona post Trini.

bibem<sup>o</sup>. sicut ille pharise<sup>o</sup> dicit **Luc. xvij.** **Je-**  
luno bis i sabbato. decimas do om. q. pos. **Cō-**  
tra quod dicit dñs **Matth. vj.** **Attēdite ne iu-**  
sticiā vram faciatis corā hoibus vt videamī  
ab eis. alioqn mercedē nō habebit apud p̄ez  
vrm q̄ i cel<sup>o</sup> est. **Hic querit an sit pctm̄ morta-**  
le cū q̄s laudē humanā in opibus suis querit  
**Dicit. n. docto. q̄ sic. vtz si laudē hanc v̄ lu-**  
crū quod querit p̄ponit p̄prie salutē. qz in om  
ni ope bono honorē dei q̄ est alpha z o quere  
re debem<sup>o</sup>. **Ad hoc hortat nos Grego. in mo-**  
ralibus. **Omne quod agimus bonū p̄ intētio-**  
nem sp̄ ad celestia leuemus. vt vtz queram<sup>o</sup>  
honorē dei p̄prie salutē. **Et. b. Hierony.**  
**Quicquid agis inquit p̄ eterna mercede age**  
vel nihil studeas p̄pter laudē v̄l humanā opi  
nionē. sed p̄pter vitaz eternā. **Sed diceret an**  
licet deo seruire p̄ regno celoz z vita eterna?  
**Rūdetur q̄ nō. qz qui solummō bonū p̄pter**  
regnū celoz opatur nunq̄ illuc pōt puenire.  
**Et ratio est. qz q̄cquid nō sit ex charitate non**  
est deo acceptuz. dicente ap̄lo. **1. Cor. xij. Si**  
distribuerō omnes facultates meas in cibos  
pauper. si charitatē nō habeo nihil mihi pro  
dest. **Ideo dicit Bern.** **Charitas est bonū cuz**  
qua nec opus minimū despiciē z sine qua nec  
maximū acceptaf. vñ homo debet deo serui  
rez bona opa facere p̄ncipaliter ex charitate  
qua diligit deum. **Sifr mala dimittere p̄pter**  
deū. z habere spem q̄ deus dabit regnū celo  
rū si ei ex charitate seruerit. **Et insup eū a pe**  
nis inferni liberabit vbi pctōres eternalitē cuz  
demonibus puniunt. **Tertio rōem p̄ opibus**  
nostris bonis corā deo reddemus si ea in pec  
cato mortali. vtz inuidia. supbia aut luxuria  
zē. faciemus. **Quia d̄r Leuit. xxj. Si maculā**  
habuerit. s. opus bonū. non erit acceptū deo.  
**Ideo dicit dñs Esa. j. Non accipiaza vobis**  
sacrificium. qz manus vestre plene sunt sāguī  
ne. **Sed diceret. quis ē i peccato mortali? Re**  
spondet q̄ ille q̄ fecit peccatuz mortale. z non  
ē p̄tritus. vel qui habet malū p̄positū peccan  
di. **Et dico notāter si nō est p̄tritus. qz licz pec**  
casset mortaliter si esset sup illo p̄tritus. z ha  
bet displicentiā illius pcti nō est in pctō mor  
tali. licet adhuc nō sit p̄fessus. sed habet p̄po  
sitū confitendi. **Quia dicit dñs Ezech. xvij.**  
**Quacunq̄ hora homo ingemuerit peccator.**  
peccati sui nō recordabor. **Et etia dicit Cesa**  
rius in dialogo. **Pctm̄ mortale si displicet sit**  
veniale z venia dignū. **Quarto rōem de opi**  
bus nris bonis reddemus si ea añ finē dimit  
timus. **Quia dicit dñs Ezech. xvij. Si auer**  
terit se iustus a iusticia z fecerit iniquitatē nū  
quid viuet? oēs iusticie eius q̄s fecit nō recoz  
dabunt. **Ideo dicit Bern.** **Colle p̄seueratiā**  
nec mercedē obsequiū habet. **Ideo legit i vi**

taspatz li. llij. c. cxx. **Erat quidā adolescēs se**  
cularē hñs p̄rem z ipse secularis. sed ipse desi  
derauit fieri monachus. z vix supplicādo pa  
tri hoc obtinuit. z ingressus ē monāsteriū z fa  
ctus est monachus. z cepit deo feruēter serui  
re in ieiunijs z orōnibus. **Contigit post aliq̄d**  
t̄ps eūdē fratrē supplicare abbati dicēs. **Ro**  
go te abba dimittas me vt ad heremū vadaz.  
dixit ei ille. **Fili noli hoc cogitare. ignoras. n.**  
temptatōes diaboli z v̄sutas eius. z si tibi tē  
ptatio venerit nō inuenies q̄ te consolē. **Ile**  
aut cepit amplius rogare vt eū pmitteret abi  
re. z abbas p̄sensit. **Et postea rogauit abbate**  
vt pcederet ei q̄ ostenderet ei viā. **Et ordina**  
uit vt cum eo duo fratres irēt. **Ambulātibz**  
aut eis p̄ heremū vna die. altera defecerunt p̄  
estu. q̄ p̄ficiētēs se in terrā dormierunt. **Et ec**  
ce aquila venit p̄cutiens eos alis suis. **Euigi**  
lantes viderūt aquilā. z dixerūt adolescētī.  
**Ecce angel<sup>o</sup> tuus. surge z seqre illū. z surgēs**  
valedixit fratrib<sup>o</sup>. z seq̄ba<sup>t</sup> eā. z veniēs vtz  
dū staret. q̄ mor surgēs volauit ad vnū stadi  
um. iterūq̄ resedit. **Sifr sequeba<sup>t</sup> eā frater. z**  
itez volauit z sedit nō longe. z factū est hoc p̄  
tres horas. **Postmodū aut diuertit se a d̄la in**  
dextera parte. z frater sequeba<sup>t</sup> eā. respiciens  
q̄ vidit tres arbores palmarū z fontē aq̄ z spe  
luncā modicā di. **Ecce loc<sup>o</sup> quē p̄parauit mi**  
hi dñs. **Ingressus igitur cepit sedere sumens**  
cibuz d̄ arboribus z d̄ fonte aquā bibens. z p̄  
annos sex neminez vidit. **Ecce vna die venit**  
diabolus in specie abbatis sents hñs vultum  
terribilē. frater timēs p̄cidit in orationē. z de  
inde surrexit. **Cui dixit. Quantū t̄ps hēs bic**  
rūdet. sex annos. **Et demon. ecce inquit vic**  
num meū nesciebā. nec cogitauī nisi añ dies q̄  
tuoz q̄ hic habitares. z cogitauī mecū dicēs.  
**Vadaz ad hominē dei conferēs cū eo quod ē**  
d̄ salute anime nostre. z hoc dico frater. quid  
p̄ficimus in cellis nostris sedētes. quia corp<sup>o</sup>  
z sanguinē xp̄i nō p̄cipimus. z timeo q̄ effici  
amur exteri ab eo si nos ab hoc misterio elon  
gauerimus. **Ecce hic p̄ tria miliaria sunt mo**  
nasteria habētia p̄sbros. eamus z cōmunicē  
mus die domico. z reuertamur ad cellas no  
stras. placuit fratri suasio diaboli. eūtes igref  
si ad eccliam miserūt se in orōnez. **Exurgēsq̄**  
frater ille nō inuenit comitē suū di. vbi putas  
p̄xit an ad cōem nccitatē amblauit. z cū dia  
sustinēt z nō veniret. exiit foras q̄rēs est. z cū  
nō repisset dixit ad frēs illius loci. vbi est seni  
or ille qui eccliam mecū ingressus ē. **Qui dire**  
rūt. nos aliū nō vidim<sup>o</sup> nisi te tr̄n. **Tūc ille cog**  
uit qz demō fuissz di. vide cū q̄ argutia diabo  
lus me eiecit d̄ cella mea. s̄ tr̄n mihi nō nocz. qz  
ad opa bona exiui. p̄cipiaz q̄ corpus christi. z  
sic reuertar ad cellā post missam. **Facta p̄mus**

nione reuerti uoluit. quē tenēs abbas mōasterij dixit. nisi reficiat nobiscū nō te dimittē re uerti. facta cibatoe reuēsus ē ad cellā. Post ali quot dies itez uēit diabolus i specie iuuenis secularis cuiusdā. 7 cepit eū inspicere a sūmo capitis usq; ad pedes dicēs. ipse ē iste aut nō? Cui frat. Quid me sic respicis? Cui ille. Ego sum vnicus. s. pater illius filij. Nōne pater tu us 7 mī tua habēt nomen tale? 7 sic d' fratre 7 sorore. 7 tu sic uocaris. 7 mancipia illa sic 7 sic sunt dicta. Mater tua 7 soror tua añ tres an nos sunt mortue. p' tuus uere defūctus ē 7 scit te heredē dicens. Cui habeaz dimittē sub stantiā meā nisi filio meo uiro scō q' reliq't seculū 7 abiit post deū. uadent aliq' q' eū requirūt ut ueniēs eroget eaz paupibus p' aia mea 7 sua. 7 prexerunt multi q'rentes te 7 mime in uenerūt. ego aut ex occasioe inueni te. cognos cēs te. 7 ne fecer' morā. s. ueni 7 uende oia. 7 fac uoluntatē p'ris tui. rñdit frat. Nō necē ha beo reuerti ad sc'm. Rñdit diabol'. Si nō uene ris 7 deperit suba tua. tu exinde reddes ratio nē. Quid. n. mali tibi d' eo ut uenias? des ege nis ut disp'ator bonus. 7 nō male p'sumat' 7 postmodū reuenteris i cellā tuā. Quid multa frater uenit cū eo i ciuitatē q' relic' ē ab eo. 7 ille uolens ingredi domū p'ris sui tanq' iā de functi. 7 ecce p' suus uin' egressus uidens eū nō cognouit. Qui dixit ad eū. Quis es tu? Il le uo turbatus nihil potuit rñdere. Qui iterū interrogās q's es? Cui cōfusus dixit. Ego sū fili' tuus. Cui p' ut q'd reuersus es? Erubuit aut d'cere q'd euenit. s. ait. Charitas fecit me reuerti. qz desiderauit te. 7 remāsit ibi. post ali q't dies incurrit fornicatōz. 7 supplicijs mult' afflictus a patre infelix nō egit p'iaz ipse. sed remāsit in seculo oīa bona sua pdēs 7 dam natus ē. Ecce q' districtā rōez deo reddidit q' postmodū i multa peccata lapsus fuit. Quar to oportet reddere rōnem de p'lationibus. q'a dicit Holc. sup lib. Sap. le. vii. q' deus inro gationez faciet de tribus. maxime si fuer' dñs uel p'latus uel i honore constitutus uel digni tate. Dicit. n. tibi. Redde rōem villicationis tue qualif' uixeris 7 qualiter bona expender' Primo qualif' uixeris lubrice. auare. ambitio se 7 ludificatorie. Ideo de talibus d' Sap. vi. Prebete aures v'ras qui tenet' multitudi nē 7 placetis uobis i turbis. qm' data ē pote stas a domino uobis. et uirtus ab altissimo q' interogabit opa u'stra qui cogitationes scruta bit. Secundo interrogabit qualiter subdi tos rexeris. nam malicia subditoz uertē pro magna pte in capita dñoz. s. m illud Sap. iiii Ex iniquis. n. oīs filij q' nascen' testes sūt ne quitie aduersus parētes i interrogatōe sua. s. tam patz q' filiozum q' subiectoz 7 platoruz.

Ideo beatus Aug. i quadā epistola ad comfitem charissimuz dicit exhortando. **Q**ueso mi frater ut omnibus subiectis 7 bone uolūta' i domo tua a maiore usq; ad mimum amozez 7 dulcedinē regni celestis. 7 amaritudinē 7 tiorē gehēne annuncies. 7 de eoz salute sollicit' ac uigil existas. qz d' omnibus subiect' tibi q' in domo tua sunt reddes dño rōem. **T**ertio inro gabit te deus qualif' tua expēderis. sicut h' d' villico diffamato apud dñm suuz quō dissi passet bona ipsius. Quid h' audio d' te: redde rōem villicatōis tue. Et iō puidendū ē nobis diligēter quō istum p'potuz reddemus. quia **J**ob. ix. d'. Si repēte interrogabit q's rñde/ bit ei. q. d. null'. Et dicit ibidē hol. le. lxxviij sup illud Sap. vi. **H**orrēde 7 cito apparebit uobis qm' iudiciū durissimū his qui p'sunt fi et. Nā inquit fiet duz quia male intrauerunt durius. qz male rexerūt. durissimū qz male u' xerūt. **T**ūc. n. erit triplex questio. quomō in/ trasti. quō rexisti. et quomō uixisti. **Q**uomō intrasti p' symonias 7 uolentias 7 fraudes si ue denarios. quō rexisti p'cialit'. aiose. iniuste et dissilatorie. **Q**uō uixisti sicut xpianus uel paganus. sicut sacerdos uel rusticus. sicut hō aut sicut pec'. 7 subdit. **D**uz iudiciū fiet secu laribus. durius religiosis. sed durissimū mal' 7 pueris p'latis. **D**ura questio. qz a paupib' extorsionē fecerūt. **D**urior. qz bona pauperū p'sumpserūt. **D**urissima. qz xpo 7 ecclie de p/ ceptis nō seruiuerūt. **D**ura questio. quia oues xpi nō pauerūt subsidio corporalis sube. **D**uri or. quia nō pauerunt uerbo doctrine. **D**urif/ sima qz nō pauerūt eos exēplo bone uite. **D**u ra questio. qz bonos nō in formauerūt. **D**uri or. qz malos nō increpauerūt. **D**urissima. q'a ipsimet non bñ uixerūt. **S**ed di. licet rōem de cogitationibus 7 locutiōibus facere oporteat. tñ adhuc restat tps p'lixum quādo hec fiat 7 ibi supplebo quod hic ē omissum. **I**do dñs hoc remouēdo ponit tria. **P**rimo mort' uici nitatē cū dicit iaz. quasi di. de pximo erit mor tis terminus. qz breues dies homis sunt **J**ob xiiij. **S**cdo ponit māfionis impossibilitatē ibi nō poteris. s. hic manere. qz nō habem' h' ma nentē ciuitatē. sed futurā inqrimus. ad **H**eb. xiiij. **T**ertio bñficiendi nullitatē cū dicit uilli care. i. aliquod bñ facere non potes. quia non opus. s. ad pmerendū. nec ratio ad se excusan dum. nec sapia. s. aliquid de eternis gustādū. nec scia ad bñ cōsiderandū erit apud inferos quo pperas tu **E**ccl's. ix. **I**deo q'tum ad tertiu p'cipale ubi ponitur cordis cogitatio ad futuroz p'ouisionem quam fecit villicus ille qui ait intra se. **Q**uid faciam 7c. **D**ebemus 7 nos ipsum nuitari. 7 primo in stat' nostr' di/ scussioe ad quā hortat' nos sapiēs **E**ccl'i. xxxij

## Dñicanona post Trini.

**P**recurre prior in domū tuā. et illic age conce-  
ptōes tuas nō in delictis et verbo supbo. et. c.  
xviij. dicit idē. **A**n mortē interroga te p omni  
statu vite tue. et inuenies ppiciationē. i. pctō-  
rū tuoz. **E**t Eccl. viij. dicit idē. **A**n iudicium  
interroga te. **E**t quō debet fieri illa interroga-  
tio: debet. n. homo aīaz suā tanq̄ reā ad iudi-  
ciū citare. qz citatio ē iudicarij ordinis funda-  
mentum. vt extra de ma. et obe. **I**nter quatu-  
or. **E**t qz null⁹ dz iudicari aut fatigari sine ac-  
cusatore et testibus. vt dī extra de accusa. **S**i le-  
gitimus nō fuerit accusator nō fatigef accusa-  
tus. **I**ō cogitationes accedant tanq̄ accusa-  
tores. sed conscientia testimoniū phibet. **T**i-  
mor autē debet eum torquere a pristina puer-  
satione peccatiqz occidere. vt sibi sanguis ere-  
at pctōrum. **D**e his dicit Aug. in li. de penit. **A**-  
scēdat hō aduersū se tribunal mētis sue cō-  
stituat se añ faciē suā. atqz ita pstituto i corde  
assit accusatrix pscie cogitatio. pscia testi. car-  
nifex timor. **I**nde quidā sāguis q̄si excutit p  
lachrymas. **I**deo etiā dicit Bern. **I**ntegrita-  
tis tue curiosus sis explorator. vitaz tuā quo-  
tidiana discussione examina. **A**tende dilige-  
ter quantum pficias. qualis sis in moribus. et  
qualis in affectibus. q̄ similis deo et q̄ dissimi-  
lis et q̄ ppe et q̄ longe. non locorum interual-  
lis sed motuū affectionibus et effectib⁹. **I**dez  
Bern. **A**b inferioribus inquit ad supiora cō-  
scēdā vt possim cognoscere vñ venio aut quo  
vado. **A**b interioribus ad exteriora redcā vt  
videā quid sim et vñ sim. et sic p cognitōz mei  
veniā ad cognitōem dei. et hoc fecit villicus q̄  
dixit intra se. **Q**uid faciam. glo. vt penas eua-  
dam aut euitē. **S**cdo ipsum imitari debemus  
i mortis cogitatione aut recordatione. q̄a di-  
cit. **A**ufert a me villicatōz. i. hūane vite opa-  
tionē p mortē que temporaneis finē imponit.  
vt dicit Bern. **I**deo dicit beatus Gregori⁹. ix  
moral. ca. iij. **A**n te prolationem irreuocabilis  
finē prouidendum est reo. añ ianue clausiōē  
festinandū ē pegrino. añ vite terminū subue-  
niēdum ē infirmo. quia post mortē non ē cul-  
parum damnabiliū remissio. **E**t dicit notanē  
aufert in pñti et non auferet in futuro. et hoc p  
pter moriēdi continuitatē. **Q**uia ex illa ho-  
ra ex qua homo nascitur statim incipit mori.  
iuxta illud. ij. Regi. xliij. **O**ms morimur et q̄-  
si aqua in terra dilabimur que nō reuertetur.  
**I**dcirco Bern. **I**n hoc fallimur. qz mortē non  
inspicimus. pñtem. n. diē cuz morte diuidim⁹  
nec ipsa habet partē deteriorē. quia totū tem-  
pus vite nostre quod transit ipsa rapit. nostz  
non ē nisi pñs. **N**ullus raptor violentior ipsa  
quicquid. n. temporis maioribus nostris ve-  
nerit statim rapit. **E**t btūs Hiero. **Q**uotidie  
inqt morimur. quotidie. n. ali qua ps vite no-

stre depmif. et tūc quoqz cū nos crescimus vi-  
ta decrescit. s. q̄ cogitat se sp mortuz qd mirū  
si d̄ vita futura bene disponit. **T**ertio imitari  
ipm debemus i impotētie recognitione. qz ibi  
erit hō impotēs ad bonū opus. q̄a tūc nō erit  
tps bñ opandi. qz ammodo dicit spūs vt req̄-  
escant a laboribus suis Apoē. xliij. **N**ec pote-  
rit ibi ab alijs bona opa mendicare. **Q**uia dī  
Matth. xv. **C**ū ille vgenes qnqz fatue q̄ vi-  
dētur hñe figuram damnatoz peterēt a sapiē-  
tibus dicētes. **D**ate nobis de oleo vño. quia  
lampades nostre extinguunt. **I**nsūm est eis.  
**N**e forte nō sufficiat nob et vob. ite poti⁹ ad vñ  
dē. et emi. vo. **I**ō in pñti dz qlibet opari bonū  
fm psiliuz apli ad Gal. vj. **P**ū tps habemus  
opemur bonū. **E**t nolētes opari remittit Sa-  
lomō ad formicā Proū. vj. **V**ade ad formicā  
o piger et disce sapiam. **C**ōsistit autē sapia eius  
in q̄ruoz. **P**rimo i granoz pgregatiōe. **N**ā in  
estate grana tritici pgregat. iuxta illud metri-  
ste. **C**ōgregat i messe qd hz formica necē. **I**ta  
hō i vita pñti q̄ messi et estati ppa debz colli-  
gere triticū bonoz opez et merita futuroz p-  
miorz. **Q**uia dicit Bern. **S**i que p labore recte  
feceritis labor cito recipiet bñficiū eternū. **S**i  
q̄ p voluptatē prauē feratis voluptas cito trā-  
sit. **F**actū autē eternalit manebit. q. d. q̄re po-  
tius recta et bona debetis opari. **S**cdo sapiē-  
tia eius consistit in congregatoz pforatione.  
iuxta illd dictū phisot. **G**ranū qd qz legit pu-  
dēs formica bipit. **E**t hoc iō facit. ne ex asp-  
sione pluuiē pullulēt et annihilētur aut putre-  
scāt. **S**i hō debz hic in pñti vita grē bona opa  
sua gladio vbi dei pforare. de quo ad Hebr.  
iij. **A**uius ē. n. sermo dei et efficac et penetra-  
bilior oi gladio ancipiti. **E**t hoc dz homo ido  
facere ne pluuiē tēptationū diaboli annihilēt  
bona sua et faciāt germinare pctā. quā quidez  
germinatōz pctōz ipedit ista pforatio. fm ps.  
**I**n corde meo abscondi eloqa tua vt nō peccē  
tibi. **T**ertio sapia formice p̄sistit i pforatoz  
decoratōe vt ea. i. grana puri⁹ comedat. sic  
homo dz cortices mūdane delectatōis ab opi-  
bus remouere vt pura eius opa inueniant. et  
xps eoz puritate pascatur. **Q**uia dī Cañ. ij.  
**Q**ui pascit in lilia. **I**ō dicit dñs Hiero. xv  
**S**i sepaueris puz ab impuro quasi os meuz  
erit. **Q**uarto consistit eius prudētia et sapia i  
decoratōe desiccatoe. qz si grana sua fuerint  
humectata ad solē ea ponit et desiccāt. ita mo-  
r alit si aliqua opa nostra sint humectata aqz  
pctōz desiccāda sunt ad vñ solē xpm. quia  
hūozē vitioz ipse eħbit. et gna bonoz operū  
sana reddit. qz dicit Esa. xliij. **E**go sū q̄ deleo  
iniqtates tuas ppter me. et pctōz tuoz nō re-  
cordabor. **Q**uarto debemus imitari hūc villi-  
cū in discreta prouisione. quia dixit. **S**cio qd

facta vt cū amotus fuero a villicatōne recipiant me i domos suas. q. d. volo misericordiam facere paupibus vt post mortē recipiant me in domos suas. vbi dicit glo. Regnū celoz ē domus miseroz. iuxta illud **Matth. v.** **B**ri pauperes spū. qm̄ ipsoz ē regnū celozū. In banc domū nullus pōt ingredi nisi p opa misericordie. vel corpalia vel spūalia. In cuius figurā **Salomon** i ingressu templi fecit duo ostiola d̄ lignis oliuaz. iij. **Regū. vi.** **O**leū aut̄ significat misericordiam p quā nisi hō p̄trāserit. ad templū veri **Salomonis iesu xp̄i** non poterit puenire fm̄ illud dictū **Petri rauē.** **S**ibi apud deum pietatis ianuā claudit q̄ viscera misericordie p x̄mo medicanti non apit.

**De eadē dominica. Sermo. iij.**

**H**stcite vobis amicos de māmona iniquitatē vt cū defeceritis recipiāt vobis i cēna tabernacula. Ita scribit **Lu.** vbi. s. **P**hus in pbleuma. dicit. Cū alicui homini manus vel brachiū detruāta fuerit. frigus in latere illo ppetuo sustinebit. Cuius rōnem **Cōstātin** ponit i li. d̄ naturis morboz. nā effluere p contritōz mundo sāguine effluit & coepirat calidū eiusdē lateris vniūsu. vel alia rō. **C**ruoz fundamētū ē atq; thesaur⁹ nature paritq; calozis. cum q̄ cruore vel sāguine orbatus fuerit ipse calor p̄tinus euanescit. & h̄ rō est **Galieni.** **M**oralit̄ p manū intellige qd̄ liber opus bonū. v̄ p̄ncipaliter opus misericordie qd̄ exercet i elemosynaz largitiōe. quā quidē manū si q̄s sibi abstulerit vicz non dando elemosynas egenis. frigus in se finalit̄ eterne penalitatē & miserie sustinebit. sicut testat̄. **b. August.** in lib. lxxiij. questionū. Illi autē i quo charitas extincta fuerit erga p̄ximū ppetue pfecto penalitatis imminet iuppliciu & tormentū. **E**t hoc figuratū ē de illo qui i nuptijs inuētus fuit nō habēs vestē nuptialē. ad quē dñs ait. **A**mice quō huc intrasti nō habēs vestem nuptialē. **E**t ille obmutuit. **E**t dixit dñs **L**igatis manibus & pedibus p̄citate eum i tebras exteriores. ibi erit fletus & stridor dentū. s. rōne frigoris. **Matth. xxij.** **Q**uid est vestis nuptialis nisi charitas apud p̄ximū q̄ sue miserie subuenit. quā si q̄s nō habuerit i eter nū frigus mittet. vbi ab aq̄s niuiū trāseūt ad calozē nimū **Job. xxiij.** **I**ō dñs in verbis p̄libatis hortat nos ad charitatis oñsionē p̄ximis p elemosynaz largitiōez cū dicit vobis amicos. **E**t tria facit breuiter. **P**rimo vt amicos nobis faciamus. ibi. facite vobis. **S**ecundo d̄ quo eos facere debemus. ibi. d̄ mammona iniquitatis. **T**ertio ad quod eozuz indigemus. ibi. vt cuz defeceritis. **P**rimo ergo hor-

taē vt amicos nobis faciamus cū dicit. **F**acite vobis amicos. **U**bi nota i electōe amici tria sunt attendenda. **P**rimo vt ille q̄ eligif sit prudens & discretus. qz amicitie stultoꝝ solēt esse obnoxie. qz qui cū stultis versat̄ similis eis efficit. **S**ecdo vt ille sit bonus. qz amicitia bonorum cū malis est piculosa. quia ipsi ex maloꝝ familiaritate in vita & conscia corumpunt & in fama obfuscant. **Q**uod probat **Chryso.** super **Matth. p** duo exempla. **P**rimū si vinū admiscetur aceto vinū non corumpit acetum sed acetum vinū. **A**cetum significat malos qui deū suis opibus malis exacerbāt. p̄ attestāte qui ait. **E**xacerbauit dñm peccatoꝝ. **S**ed p vinū significantur boni qui deum letificant p bonam conscientiā. & p̄ximū p bonam famā. **J**udicū. ix. **N**unq̄d possum deserre vinū meū. quādo ergo boni miscentur cū malis. licet mali interdū ex hoc meliorētur qz cū sancto sanct⁹ eris. p̄. tñ boni sepius i fama corumpunt. iuxta illud apli. j. **C**orin. xv. **C**orumpūt bonos mores colloq̄a praua. **S**ecundū exemplū ē q̄ si admisceat farina luto. farina nō coinqnat lutū s̄ lutū farinā. **M**oraliter boni sunt farina qui mola. s. tioris & amoris se p̄terūt. & ad candorē cor suū deducūt. & iō suauē panē faciunt. **S**ed lutū. s. sunt mali i conspectu dei sordidi & fetidi pedib⁹ demonū conculcati. & in cloacā inferni p̄iciendi. cū ergo bonis miscent̄ quibus mali quādoq; dealbenf. tñ sepe in conscia boni coinqnantur. iuxta illud. j. **C**oz. v. **M**odicum fermentū totam massam corumpit. **T**ertū exemplū addit **Grego.** qz si aurum argento misceat. argētū ad auri claritatē exurgit. aurū aut̄ expalescit. **A**uz moralit̄ sunt viri sancti i fama fulgidi & i vita p̄ciosi. argētū aut̄ sunt mali q̄ bonos denigrāt. **N**ū ergo boni miscent̄ cuz malis. quibus mali videant̄ lucere. tñ boni videntur palescere. **Q**uia dicit **Tullius** d̄ amicitia **H**oc sentio amicitia nisi i bonis esse nō posse. quō erit amic⁹ q̄ sibi est inimic⁹. hec ille. **S**epe tñ cōtingit qz boni admiscent̄ cū mal. & tñ nec boni malos p̄uertunt. nec mali bonos corumpūt. qd̄ p tria exempla pōt videri. **U**nū. n. ē cū fece. & fex nō aufert vini dulcedinē. nec vinū feci acedinez. sic rose moranē cū spinis nec spine auferūt ros q̄n redoleāt. nec rose spinis q̄n pungāt. sic auz quādo occultaē in luto. lutum nō aufert auro suū colorē nec auz luto fetorē. **S**ic sepe mali moranē cū bonis. nec mali p̄nt auferre bonis sanctitatē nec boni malis iniquitatē. **T**ertio i electōe amici vidēdū ne sit supb⁹. qz null⁹ puenit cū ei⁹ amicitia. qz supb⁹ nescit esse soci⁹. vult. n. esse dñs. **P**rouerb. xj. **U**bi fuerit supbus ibi cōtumelia. **I**deo dicit **Ambro.** li. iij. de officijs. **A**micitiā supbia ne-